

RECREATIESCHAP

WESTFRIESLAND

Concept Programmabegroting 2019

Vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur d.d. 7 maart 2018

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Leeswijzer	3
Beleidsbegroting	4
Programmaplan	4
Programma 1 - Recreatieterreinen.....	4
Programma 2 - Recreatieve netwerken	4
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	5
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.....	6
Wat mag het kosten?	8
Paragrafen	10
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	10
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.....	12
Paragraaf Financiering.....	13
Paragraaf Bedrijfsvoering	14
Financiële begroting	16
Uitgangspunten bij de begroting	16
Nieuw beleid	16
Overzicht van baten en lasten en de toelichting	17
Uiteenzetting financiële positie en de toelichting	18
Meerjarenraming	20
Geprognosticeerde begin- en eindbalans 2019	22

Bijlagen

- Meerjareninvesteringsbegroting 2019-2022
- Stand en verloop reserves en voorzieningen 2019-2022
- Overzicht baten en lasten per taakveld
- Meerjarig geprognosticeerde balans

Aan de leden van het algemeen bestuur van het Recreatieschap Westfriesland

Bovenkarspel, 7 maart 2018

Onderwerp: Aanbieding Programmabegroting 2019

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Inleiding

Hierbij bieden wij u de Programmabegroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 aan. De algemene financiële uitgangspunten zijn regionaal bepaald voor de gemeenschappelijke regelingen. Dit is u ook mede gedeeld in de kadernota 2019. Voor de gehanteerde uitgangspunten verwijzen wij u naar bladzijde 16.

De beleidsmatige uitgangspunten van het Recreatieschap zijn te vinden in het in 2016 vastgestelde Natuur- en Recreatieplan Westfriesland en het bijbehorende uitvoeringsprogramma. Door het algemeen bestuur is besloten de financiële gevolgen van het uitvoeringsprogramma jaarlijks op te nemen in de begroting.

De incidentele kosten van het Natuur- en Recreatieplan worden gedekt worden vanuit de hiervoor ingestelde bestemmingsreserve Natuur- en Recreatieplan. Bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma is uitgegaan van een dynamische planning. Verschillende oorzaken kunnen er toe leiden dat projecten anders of later worden uitgevoerd. Het bestuur zal regelmatig geïnformeerd worden over de voortgang van het uitvoeringsprogramma. Eventuele mutaties in de planning van het uitvoeringsprogramma worden verwerkt via de voor- of eindejaarsrapportage.

Leeswijzer

Na deze korte inleiding treft u de beleidsbegroting aan. In het programmaplan is per programma aangegeven wat wij met dit programma willen bereiken, wat wij hiervoor doen en wat het mag kosten. Vervolgens is een viertal paragrafen opgenomen, te weten de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Onderhoud Kapitaalgoederen, Financiering en als laatste de paragraaf Bedrijfsvoering.

Na de beleidsbegroting treft u de financiële begroting aan. Hierin is ook de meerjarenbegroting opgenomen. Afsluitend treft u diverse bijlagen aan.

Formeel autoriseert u het dagelijks bestuur uitgaven te doen overeenkomstig de bedragen opgenomen in de programmabegroting op bladzijde 8. De begroting wordt vastgesteld door vaststelling van de totale lasten en baten.

Dagelijks bestuur Recreatieschap Westfriesland,

De secretaris,
Astrid Huisman

De voorzitter,
Nico Slagter

Beleidsbegroting

Programmaplan

De begroting bevat vier programma's. Het eerste programma betreft de recreatieterreinen. De tweede bevat de verschillende recreatieve netwerken. Programma drie beslaat het algemeen beheer en beleid. In dit programma is ook de uitvoering van het Natuur- en Recreatieplan opgenomen. De uitvoering van het Natuur- en Recreatieplan heeft indirect invloed op programma's één en twee omdat investeringen in terrein en voorzieningen gevolgen hebben voor het beheer en onderhoud ervan. Het laatste programma betreft de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Programma 1 - Recreatieterreinen

Wat willen wij bereiken?

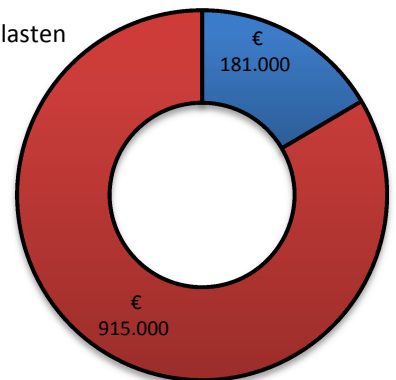
Het Recreatieschap zet zich in voor aantrekkelijke recreatieterreinen. Voor de eigen inwoners, dicht bij huis, maar ook voor dagjesmensen en verblijfsrecreanten.

Wat doen wij ervoor?

Beheren en onderhouden van de recreatiegebieden. Dit houdt in het onderhoud van de stranden, speel- en ligweiden, parken speelmeubilair, het onderhoud aan wegen, paden en openbare parkeerterreinen, (toilet)gebouwen, bruggen en steigers, duikers en in- en uitlaatplaatsen voor boten en bagger- en schouwwerkzaamheden in en langs sloten. Ook het beheer van het zwemwaterlocaties op de eigen terreinen en terreinen van derden valt hieronder.

■ baten
■ lasten

Programma 2 - Recreatieve netwerken

Wat willen wij bereiken?

Het Recreatieschap wil recreanten en toeristen kwalitatieve routenetwerken bieden. Waar ontspannen en actief, veilig kan worden gewandeld, gevaren of gefietst.

Wat doen wij ervoor?

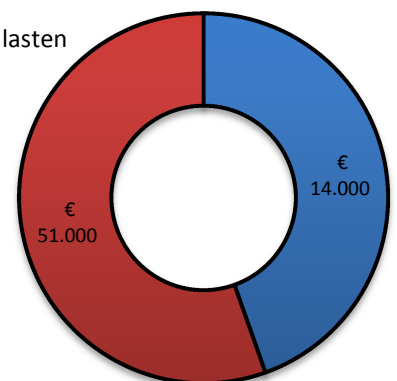
Beheren en onderhouden van de bebording van totaal ruim 700 kilometer netwerken en het blijven uitbreiden en ontwikkelen van deze verschillende netwerken. Het betreft de volgende netwerken:

- wandelnetwerk;
- vaarroutenetwerk;
- fietsroutenetwerk.

Voor het wandelnetwerk wordt de komende periode ingezet op de realisatie van een kwalitatief regionaal dekkend wandelnetwerk. Hierbij zal worden aangesloten op de aangrenzende netwerken in Noord-Holland en het landelijke netwerk van lange afstand wandelpaden (LAW). Daarna zal verder worden ingezet op verbetering van de kwaliteit en vergroting van de dichtheid van het netwerk.

■ baten
■ lasten

Voor het fietsroutenetwerk ligt de focus op het op peil houden en waar mogelijk verhogen van de kwaliteit van het regionale knooppuntennetwerk in Westfriesland en het landelijke (LF-)fietsroutenetwerk. Laatstgenoemde in regie bij het Fietsplatform. Vanaf 2018 wordt alleen nog het netwerk in Westfriesland beheerd door het Recreatieschap.

De opgave voor het vaarroutenetwerk ligt bij instandhouding van en kwaliteitsverbetering van de bestaande routes en het werken aan ontbrekende schakels om een regio-dekkend vaarnetwerk te krijgen.

Programma 3 - Algemeen beheer en beleid

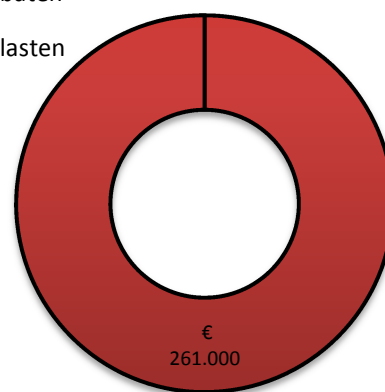
Wat willen wij bereiken?

Het programma algemeen beheer en beleid bevat de algemene bedrijfsvoering. In dit programma is het projectbureau ondergebracht dat het beleid van het Recreatieschap opstelt en de daar uit voortkomende projecten uitvoert. Deze uitvoering gebeurt in samenwerking en afstemming met de gemeenten en andere partners. De basis voor het beleid van het Recreatieschap is het in 2016 vastgestelde Natuur- en Recreatieplan Westfriesland. De projecten zijn opgenomen in het bij het plan behorende uitvoeringsprogramma.

■ baten

■ lasten

Het Natuur- en Recreatieplan is afgestemd met en geïntegreerd in de structuurschets Westfriesland. Op die manier wordt er niet alleen aan de eigen beleidsdoelen van het Recreatieschap gewerkt, maar ook aan de regionale doelen uit het Pact van Westfriesland.

Binnen dit programma valt ook de communicatie. Deze richt zich onder andere op de informatievoorziening over de recreatieve faciliteiten van het Recreatieschap in de regio. Niet alleen voor de eigen inwoners maar ook voor dagjesmensen of toeristen die langer in Westfriesland willen verblijven.

Tabel verplichte beleidsindicatoren:

Taakveld 0 - Bestuur en ondersteuning			
Naam indicator	Eenheid	Bron	Indicator Begroting 2019
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,04
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,05
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	€ 3,77
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	9%
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	12%

Toelichting*

Formatie betreft de toegestane formatie in fte van de organisatie. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan. De bezetting is het werkelijk aantal fte dat werkzaam is.

Wat doen wij ervoor?

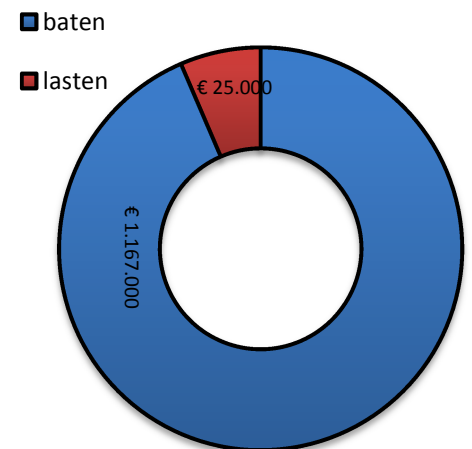
Om het Natuur- en Recreatieplan uit te voeren is een uitvoeringsprogramma opgesteld. Het uitvoeringsprogramma bevat verschillende projecten op het gebied van routenetwerken, opwaardering of kwaliteitsverbetering van eigen terreinen en derden, maar ook zaken als natuur en biodiversiteit. Bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma is door het algemeen bestuur bepaald dat de gevolgen van het programma jaarlijks in de begroting worden verwerkt. Bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma is een bestemmingsreserve Natuur- en Recreatieplan ingesteld. Vanuit deze reserve worden de incidentele kosten van het uitvoeringsprogramma gedekt. De middelen in deze reserve zijn (voornamelijk) ontstaan door de opbrengsten van de verkoop van de camping De Ursemmerplas.

Het uitvoeringsprogramma is een lijst met enige dynamiek. Er kunnen zich gedurende de periode van het uitvoeringsprogramma kansen of andere onvoorziene zaken voordoen die invloed hebben op zowel de planning als de kosten. Wijzigingen kunnen ook ontstaan vanuit projectpartners. Verder zal er bij elk project onderzocht worden of er werk met werk gemaakt kan worden of er subsidie- of andere cofinancieringsmogelijkheden zijn.

Het Recreatieschap zal daarom samen met de gemeenten het uitvoeringsprogramma regelmatig actualiseren en waar nodig bijstellen. Het bestuur zal op de hoogte worden gehouden van de voortgang van de uitvoering en het uitvoeringsprogramma indien nodig opnieuw vaststellen. Eventuele mutaties in de planning van het uitvoeringsprogramma naar aanleiding van aanpassingen zullen worden verwerkt via de voor- en eindejaarsrapportage.

Naast de uitvoering van het Natuur- en recreatieplan houdt het projectbureau zich bezig met advisering van gemeenten en derden en belangenbehartiging voor de recreatie in Westfriesland. Daarvoor is het deelnemer in verschillende overleggen en gesprekspartner van partijen als provincie, Hoogheemraadschap, overige terreinbeheerders en verschillende andere partijen.

De externe communicatie aan recreanten en toeristen verloopt via de Destinatie Marketing Organisatie (DMO) Holland boven Amsterdam. Nieuws dat van belang is voor de Westfriese inwoners loopt via de regionale en lokale kranten en de website van het Recreatieschap. Op de website is toeristische, recreatieve en organisatorische informatie te vinden. Uiteraard wordt ook sociale media ingezet. Één van de PR activiteiten is RecreActief Westfriesland, een dag waarop het Recreatieschap aan bestuurders, raadsleden en andere belanghebbenden laat zien wat het schap doet.

Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De belangrijkste inkomstenbron voor het recreatieschap is de bijdrage per inwoner van de deelnemende gemeenten. Voor de doorberekening aan gemeenten wordt uitgegaan van het voorlopig aantal inwoners per 1 januari 2018: 211.142. De percentuele verdeling van de bijdrage (gelijk aan inwonersaantal) en de totale financiële bijdrage per gemeente is in de tabel op de volgende bladzijde weergegeven.

De gemeentelijke bijdragen beslaan 85% van de structurele inkomsten. De overige inkomsten komen van huren en pachten (ca. 6%) en overige inkomsten (ca. 9%).

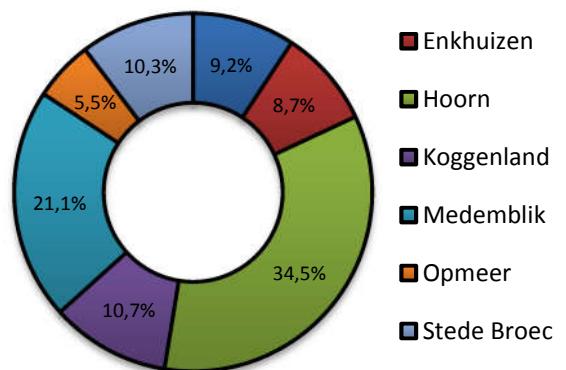
Bijdrage per deelnemer 2019		
Deelnemers	Aantal inwoners 1-1-2018	Bijdrage per inwoner € 5,46
Gemeente Drechterland	19.435	106.115
Gemeente Enkhuizen	18.468	100.835
Gemeente Hoorn	72.826	397.630
Gemeente Koggenland	22.684	123.855
Gemeente Medemblik	44.502	242.981
Gemeente Opmeer	11.533	62.970
Gemeente Stede Broec	21.694	118.449
Totaal	211.142	1.152.835

Onvoorzien

De post onvoorzien is vastgesteld op een bedrag van € 25.000. De post onvoorzien is bedoeld voor onvoorzien uitgaven. Het algemeen bestuur beslist over de inzet van de post onvoorzien.

Overhead

Met ingang van de begroting 2018 moeten de Gemeenschappelijke regelingen overhead centraal begroten en verantwoord in de begroting en jaarstukken. Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Enkel voorbeelden van overhead zijn: leidinggevende primair proces, juridische zaken, facilitaire zaken, ICT, huisvesting en financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie. Deze werkzaamheden worden voor het Recreatieschap uitgevoerd door de SED organisatie. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Het is verplicht een overzicht van kosten van overhead op te nemen. In onderstaand overzicht is weergegeven hoe het bedrag voor overhead is opgebouwd.

Figuur: Verdeling bijdrage per gemeente

omschrijving	Bedrag
Bijdrage Dienstverleningsovereenkomst SED	130.000
Ondersteuning administratie	23.000
Leidinggevende	10.000
Totaal overhead	163.000

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Door de geringe omvang van de activiteiten en opbrengsten wordt verwacht dat er voor 2019 geen Vpb last betaald hoeft te worden. Derhalve is er ook geen Vpb last geraamd.

Wat mag het kosten?

Product	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
<i>Lasten</i>			
Programma 1 - Recreatieterreinen	1.273.000	886.000	915.000
Programma 2 - Recreatieve netwerken	150.000	767.000	51.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	428.000	408.000	261.000
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	2.000	25.000	25.000
Overhead	0	158.000	162.000
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal lasten	1.853.000	2.244.000	1.414.000
<i>Baten</i>			
Programma 1 - Recreatieterreinen	515.000	185.000	181.000
Programma 2 - Recreatieve netwerken	77.000	13.000	14.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	14.000	0	0
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.099.000	1.128.000	1.167.000
Overhead	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal baten	1.705.000	1.327.000	1.362.000
Totaal saldo van baten en lasten	-148.000	-917.000	-52.000
Mutatie reserves			
Toevoeging reserves	45.000	45.000	45.000
Onttrekking reserves	235.000	982.000	105.000
Totaal mutaties reserves	190.000	937.000	60.000
Geraamd resultaat	42.000	20.000	8.000
	(voordeel)	(voordeel)	(voordeel)

Toelichting afwijkingen tussen de rekening 2017 en de begroting 2019

Programma 1 - Recreatieterreinen

- In 2017 incidentele lasten brandveiligheid Streekbospaviljoen. 12.000 V
- In 2017 incidentele lasten opwaardering haven Wijdenes. 371.000 V
- In 2017 incidentele baten opwaardering haven Wijdenes. -344.000 N
- In 2017 incidentele lasten Vooroever - horeca en natte natuur. 67.000 V
- In 2017 lagere lasten groot onderhoud kapitaalgoederen. -24.000 N
- In 2017 incidentele lasten uitvoering NRP. 64.000 V
- In 2017 incidentele baten inruil auto en ontvangen schadevergoeding. -9.000 N
- In 2019 hogere personeelslasten vanwege toegepaste indexatie in 2018 en 2019. -41.000 N
- In 2019 hogere personeelslasten vanwege uitbreiding personele capaciteit groenbeheer (zie ook het Algemeen bestuur besluit van 14 maart 2018). -15.000 N
- In 2019 hogere lasten vanwege toegepaste prijsindexatie in 2018 en 2019. -28.000 N
- In 2019 hogere kapitaallasten wegens nieuwe investeringen. -25.000 N

Programma 2 - Recreatieve netwerken

- In 2017 incidentele lasten voor uitvoering NRP. 102.000 V
- In 2017 incidentele baten uitvoering NRP - subsidies TOP's. -63.000 N
- In 2019 wegens areaaluitbreiding wandelnetwerk hogere onderhoudskosten. -6.000 N

Programma 3 - Algemeen beheer en beleid

- Betreft de lasten in 2017 van de dienstverleningsovereenkomst SED, administratieve ondersteuning en leidinggeven. Vanaf 2018 staan deze kosten in het programma Overhead. 153.000 V
- In 2019 lagere kosten accountantscontrole. 13.000 V
- In 2017 incidentele bijdrage SED in accountantskosten. -12.000 N

Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

- Raming Onvoorzien in 2019. -23.000 N
- Door indexatie en stijging aantal inwoners in 2019 t.o.v. 2017 hogere bijdrage gemeenten. 69.000 V

Overhead

- Vanaf 2018 moeten overheadkosten apart vermeld worden. Betreft kosten voor dienstverleningsovereenkomst, administratieve ondersteuning en leidinggeven. Voorheen stonden deze kosten in Programma 3. Betreft een verschuiving. -162.000 N

Overige verschillen -3.000 N

Totaal verschil van saldo baten en lasten 96.000 N

Toelichting afwijkingen tussen begroting na wijziging 2018 en begroting 2019Programma 1 - Recreatieterreinen

- In 2019 toegepaste loonindexatie. -12.000 N
- In 2019 toegepaste prijsindexatie. -15.000 N
- In 2018 incidentele baten door inruil materieel. -9.000 N

Programma 2 - Recreatieve netwerken

- In 2018 incidenteel budget voor uitvoering NRP (diverse projecten). 718.000 V
- In 2018 incidenteel budget brug- en sluisbediening Rustenburg. 10.000 V
- In 2019 wegens areaaluitbreiding wandelnetwerk hogere onderhoudskosten. -6.000 N

Programma 3 - Algemeen beheer en beleid

- In 2018 incidenteel budget NRP - inhuur beleidsmedewerker. 155.000 V
- In 2019 toegepaste loonindexatie. -8.000 N

Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

- In 2018 wijziging aantal inwoners en toegepaste indexering bijdrage gemeenten. 39.000 V

Overige verschillen -6.000 N

Totaal verschil van saldo baten en lasten 866.000 V

Paragrafen

In het BBV wordt bij de begroting een aantal verplichte paragrafen voorgeschreven. Voor het Recreatieschap zijn de volgende paragrafen van belang: Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen, Paragraaf Financiering ende Paragraaf Bedrijfsvoering.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is de mate waarin het Recreatieschap in staat is substantiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn er nodig om alle risico's op te kunnen vangen).

Volgens artikel 3.4 van de Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen geldt als richtlijn voor de hoogte van de Algemene reserve 2,5% van de lasten. Bij zwaarwegende argumenten kan afgeweken worden van dit bedrag. Voor 2019 betekent dit uitgangspunt een hoogte van de Algemene reserve van € 35.000. Op 1 januari 2019 bedraagt het geraamde bedrag van de Algemene reserve € 31.000. Dit is binnen de gestelde kaders.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de vrij aanwendbare middelen, onbenutte inkomstenbronnen en bezuinigingsmogelijkheden.

De vrij aanwendbare middelen zijn de reserves en onvoorzien. De reserves maken deel uit van het eigen vermogen. Tot de vrij aanwendbare reserves worden de reserves gerekend waarvan het Algemeen bestuur de bestemming nog kan wijzigingen.

Overzicht vrij aanwendbare middelen			
Omschrijving	1-1-2017	1-1-2018	1-1-2019
Algemene reserve	31.000	41.000	31.000
Reserve gelabelde en in uitvoering zijnde projecten	253.000	232.000	193.000
Reserve uitvoering Natuur en recreatieplan	954.000	608.000	0
Reserve uitvoering Natuur en recreatieplan fase 2	0	1.314.000	315.000
Onvoorzien	25.000	25.000	25.000
Totaal	1.263.000	2.220.000	564.000

Risico's

Het Recreatieschap heeft in 2017 de beleidsnota 'Weerstandsvermogen: risicomanagement en weerstandscapaciteit' vastgesteld. Conform deze beleidsnota is de inventarisatie van de risico's geactualiseerd.

In de volgende tabel zijn alle actuele risico's nader uiteengezet. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de beschrijving van het risico en de gewenste beheermaatregel. De kolom daarnaast geeft het maximaal financieel gevolg in duizenden euro's. Vervolgens de kansen en het effect (impact). De laatste kolom geeft inzicht in het financiële gevolg van het risico (bedrag x kans).

	Beschrijving van het risico	Gewenste beheermaatregel	Maximaal risico/omvang	Kans op optreden risico	Impact	Bedrag x kans
1.	Langdurige afwezigheid van een werknemer door ziekte	Continuering van goed personeelsbeleid.	€ 50.000	2=30%	3	€ 15.000
2.	Het ontbreken van vastgestelde beheerplannen	Een nieuw actueel beheerplan voor alle terreinen en voorzieningen.	€ 50.000	2=30%	3	€ 15.000
3.	Het uittreden van één van de gemeenten uit gemeenschappelijke regeling;	Door proactief te handelen zorgen dat het Recreatieschap als meerwaarde wordt gezien voor de regio/gemeenten.	€ 100.000	1=10%	4	€ 10.000
4.	Imagoschade	Alle (potentiele) gebruikers en bezoekers tijdig betrekken bij en informeren over de werkzaamheden, incidenten en calamiteiten.	€ 100.000	5=90%	1	€ 9.000
	Totaal					€ 49.000

Benodigde weerstandscapaciteit

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het totaalbedrag aan risico's € 49.000 bedraagt. Dit is de benodigde weerstandscapaciteit. Wij willen opmerken dat de inventarisatie van risico's een dynamisch proces is.

De benodigde weerstandscapaciteit is € 49.000. De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per 1 januari 2019 € 564.000. Daarmee beschikt het Recreatieschap over voldoende middelen om de risico's af te dekken.

Kengetallen en toelichting kengetallen

Om de financiële positie inzichtelijk te maken schrijft het Rijk en verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor. Deze vijf kengetallen worden hierna uitgewerkt.

Kengetallen		Werkelijk 31-12-2017	Begroot 31-12-2018	Begroot 31-12-2019
1.	Netto schuldquote	-62%	71%	71%
2.	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-82%	46%	47%
3.	Solvabiliteitsratio	53%	38%	38%
4.	Structurele exploitatieruimte	8%	5%	4%
5.	Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
6.	Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Toelichting kengetallen:

- De netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen) weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Als kritische grens wordt 100% aangehouden (bron: VNG). De gemeenschappelijke regeling zit hier onder. Door de verkoop van de camping in 2016 waren de liquide middelen in 2017 uitzonderlijk hoog. Dit

verklaart de negatieve schuldquote in 2017. In de jaren daarna is de schuldquote weer positief. Dit is voornamelijk het gevolg van de uitvoering van het Natuur en Recreatieplan. Hierdoor nemen de liquide middelen af.

2. b. Zie bovenstaande.
3. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeenschappelijke regeling bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. De gemiddelde solvabiliteit voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Ten opzichte van 2017 is dit percentage in 2019 gedaald als gevolg van de afname van het eigen vermogen (aanwending reserve Uitvoering Natuur en Recreatieplan).
4. Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeenschappelijke regeling heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Het percentage in 2019 bedraagt 4% en impliceert dat er structureel ruimte in de begroting zit. Dit is echter niet het geval. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden mutaties in bestemmingsreserves als incidentele baten en lasten aangemerkt. Dit geldt niet voor de reguliere onttrekkingen aan een financieringsreserve c.q. dekkingsreserve, zoals de reserve Afschrijvingslasten. De jaarlijkse uitgaven voor het groot onderhoud worden onttrokken uit de reserve kapitaalgoederen en moeten daarom volgens de BBV als incidenteel worden aangemerkt. In 2019 gaat het om een bedrag van € 66.000. Hierdoor wordt de structurele exploitatieruimte positief beïnvloedt.
5. Niet van toepassing.
6. Niet van toepassing.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Het Recreatieschap streeft naar een goed en maatschappelijk verantwoord kwaliteitsniveau. Het beheer en onderhoud is hierop afgestemd. Er wordt gelet op de veiligheid, beleving en comfort. Er is in 2018 gestart met de implementatie van een nieuw digitaal beheersysteem. Daarmee is het mogelijk het kwaliteitsniveau nog beter in beeld te brengen en de kwaliteit van de voorzieningen nog effectiever te monitoren. Dit alles met het doel de recreant optimaal te kunnen bedienen.

Voor het groot onderhoud aan de kapitaalgoederen is een reserve Kapitaalgoederen ingesteld.

Overzicht verloop reserve kapitaalgoederen						
	R2017	B2018	B2019	B2020	B2021	B2022
Reserve kapitaalgoederen						
Stand 1 januari	210.000	214.000	190.000	169.000	148.000	129.000
Vermeerderingen: storting	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Verminderingen	41.000	69.000	66.000	66.000	64.000	58.000
Stand 31 december	214.000	190.000	169.000	148.000	129.000	116.000

In 2019 staan de volgende investeringen gepland:

Investerings 2019	
	Investeringsbedrag
Bruggen/steigers	25.000
Beschoeiingen	35.000
Aanhanger	6.000
Speetoeestellen	8.000
Totaal	74.000

Paragraaf Financiering

Het Recreatieschap hanteert het treasurybeleid van de gemeente Stede Broec. Het Treasurystatuut is in 2017 geactualiseerd.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt een grens aan de korte financiering. Hiermee kan het renterisico op de korte financiering beperkt worden. De kasgeldlimiet wordt berekend als een bepaald percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. De uitvoeringsregeling FIDO bepaalt het percentage voor de kasgeldlimiet. Deze limiet is vastgesteld op 8,2% met een minimum van € 300.000. Deze norm wordt in 2019 niet overschreden.

Renterisiconorm

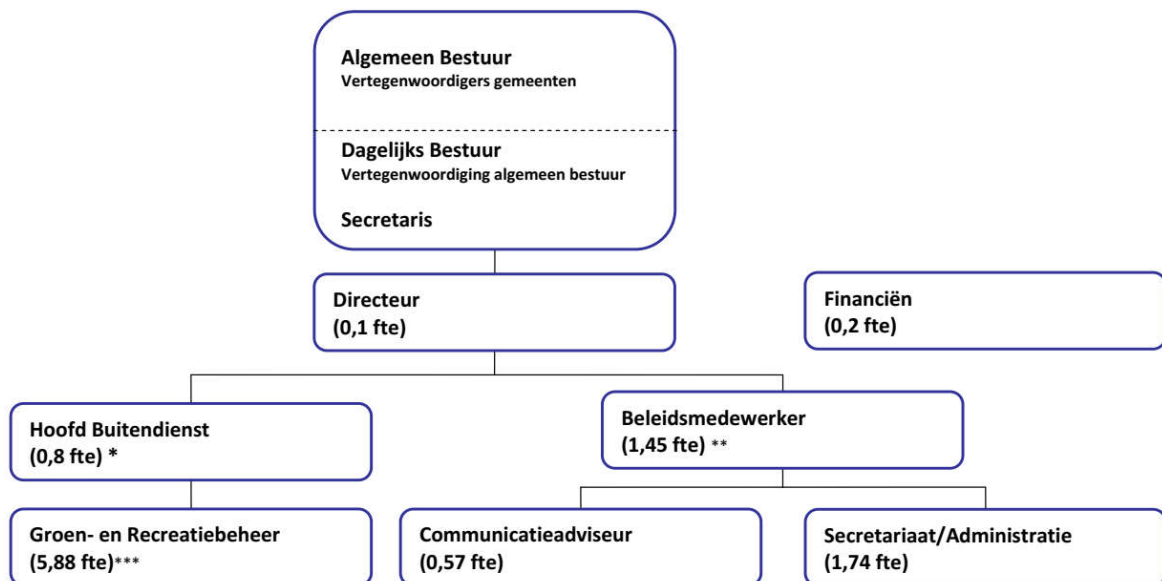
De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij de herfinanciering. Het renterisico op het begrotingstotaal overschrijdt de renterisiconorm niet (artikel 6, lid 1 Wet FIDO). De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Deze norm is vastgesteld op 20% met een minimum van € 2.500.000. Deze norm wordt in 2019 niet overschreden.

EMU-saldo

Het (EMU-saldo) is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Decentrale overheden moeten inzicht geven in de berekening van hun aandeel in dit EMU-saldo. Deze informatie wordt middels enquêtes aangeleverd bij het CBS. Voor gemeenschappelijke regelingen vindt een steekproef plaats wanneer deze een exploitatie heeft van € 20 miljoen of meer. Het Recreatieschap valt hierbuiten en is dus niet verplicht deze gegevens te publiceren.

Organogram 2019

* Medewerker maakt gebruik van het generatiepact

** Medewerker wordt gedetacheerd

*** Één medewerker wordt voor 32 uur /0.88 fte ingehuurd via WerkSaam

Personeelsformatie

In 2019 werken er bij het Recreatieschap 13 personen verdeeld over 10,7 fte. Dat is inclusief twee personeelsleden, totaal 1,43 fte die worden gedetacheerd vanuit WerkSaam en de SED organisatie. De inhuur komt niet boven de gestelde WNT norm.

Er werken vijf vrouwen en zeven mannen. Ten tijde van het opstellen van deze begroting is er één openstaande vacature.

Loonkosten

De loonsom bedraagt € 568.000 (=inclusief vacature). Er is voor structurele inhuur van derden een budget van € 20.000 geraamd. Dit is bestemd voor een inhuurkracht vanuit WerkSaam.

Voor de inhuur van 0,55 fte beleidsondersteuning voor de periode 2018 tot en met 2010 is een incidenteel budget van € 200.000 beschikbaar vanuit het Uitvoeringsprogramma van het Natuur- en Recreatieplan.

Facilitaire organisatie

De zogenaamde PIOFAH taken (personeel, inkoop, organisatie, financiën, automatisering, en huisvesting) van het Recreatieschap worden door de door de SED organisatie verzorgd. Om die reden houdt het Recreatieschap ook kantoor in het gemeentehuis van Stede Broec. De kosten voor deze ondersteuning bedragen voor 2019 € 130.000.

Ziekteverzuim

De gemiddelde leeftijd van het eigen personeel bedraagt op 1 januari 2019 46 jaar. Er zijn vier medewerkers ouder dan 50 jaar, waarvan er in 2019 twee ouder dan 60 jaar zijn. Eén van deze collega's zal in 2019 de pensioengerechtigde leeftijd behalen. Over de periode 2013 tot en met 2017 bedroeg het gemiddelde ziekteverzuim 4,3%. In 2016 was dit 2,6% en in 2017 2,5%. Het Recreatieschap streeft naar een maximaal ziekteverzuimpercentage van 4%.

Financiële begroting

Uitgangspunten bij de begroting

Middels de Kadernota 2019, welke voor een zienswijze naar de deelnemende gemeenteraden is gestuurd, bent u geïnformeerd over de financiële kaders voor het begrotingsjaar 2019.

Indexering

Voor de indexering van loon- en prijs worden de regionaal vastgestelde richtlijnen voor 2019 gehanteerd. Conform de richtlijnen hanteren wij 3,6 % voor loonontwikkeling en 2,7% voor prijsontwikkeling.

De verhouding loon- en prijsgevoelige elementen liggen bij het Recreatieschap op 46/54 (daarmee komt de stijging van de gemeentelijke bijdrage op $(46 \times 3,6\% + 54 \times 2,7\%) = 3,1\%$. De bijdrage per inwoner wordt daardoor verhoogd van € 5,30 naar € 5,46.

Bij de opstelling van de programmabegroting 2019 is verder rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- besluiten vergaderingen Algemeen Bestuur zijn tot en met maart 2018 verwerkt;
- de bijdrage per inwoner wordt verhoogd van € 5,30 naar € 5,46;
- voor rente op nieuwe investeringen is 1% gehanteerd;
- het afschrijvingsbeleid is conform het activabeleid van de centrumgemeente Stede Broec;
- de Algemene reserve mag niet groter zijn dan 2,5% van de lasten.

Nieuw beleid

Zoals in programma 3 van het programmaplan is aangegeven, is het beleid van het Recreatieschap voor 2019 en verder opgenomen in het in 2016 vastgestelde Natuur-en Recreatieplan en zijn de projecten opgenomen in het daarbij behorende uitvoeringsprogramma. Er is zodoende geen sprake van nieuw beleid.

Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Product	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
<i>Lasten</i>			
Programma 1 - Recreatieterreinen	1.273.000	886.000	915.000
Programma 2 - Recreatieve netwerken	150.000	767.000	51.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	428.000	408.000	261.000
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	2.000	25.000	25.000
Overhead	0	158.000	162.000
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal lasten	1.853.000	2.244.000	1.414.000
<i>Baten</i>			
Programma 1 - Recreatieterreinen	515.000	185.000	181.000
Programma 2 - Recreatieve netwerken	77.000	13.000	14.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	14.000	0	0
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.099.000	1.128.000	1.167.000
Overhead	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal baten	1.705.000	1.327.000	1.362.000
Totaal saldo van baten en lasten	-148.000	-917.000	-52.000
Mutatie reserves			
Toevoeging reserves	45.000	45.000	45.000
Onttrekking reserves	235.000	982.000	105.000
Totaal mutaties reserves	190.000	937.000	60.000
Geraamd resultaat	42.000	20.000	8.000
	(voordeel)	(voordeel)	(voordeel)

Onvoorzien				
	2019	2020	2021	2022
Onvoorzien	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal	25.000	25.000	25.000	25.000

Incidentele lasten en baten				
	2019	2020	2021	2022
<i>Lasten</i>				
Pr. 1 – Kapitaalgoederen – groot onderhoud	66.000	66.000	64.000	58.000
Pr. 3 - Uitvoering NRP: Algemeen beheer	15.000	15.000		
<i>Reserves</i>				
Pr. 1 - Toevoeging reserve Kapitaalgoederen	45.000	45.000	45.000	45.000
<i>Baten</i>				
<i>Reserves</i>				
Pr. 1 - Onttrekking reserve Kapitaalgoederen	66.000	66.000	64.000	58.000
Pr. 1 - Onttrekking reserve NRP	15.000	15.000		

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves				
	2019	2020	2021	2022
<i>Onttrekkingen</i>				
Pr. 1 - reserve kapitaallasten paviljoen Streekbos	1.000	1.000	1.000	1.000
Pr. 1 - reserve afschrijvingslasten Natuur- en recreatieplan	23.000	23.000	23.000	23.000
Totaal	24.000	24.000	24.000	24.000

Uiteenzetting financiële positie en de toelichting

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Onder arbeidsrechtelijke verplichtingen worden verstaan de aanspraken op toekomstige uitkeringen door het huidige dan wel voormalige personeel. Het personeel van het Recreatieschap is in dienst van de gemeente Stede Broec. Het BBV maakt een onderscheid in arbeid gerelateerde verplichtingen met en zonder jaarlijks vergelijkbaar volume. Op grond van artikel 44, derde lid BBV, is het niet toegestaan om een voorziening te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerd verplichtingen met vergelijkbaar volume. Dit is niet van toepassing voor het Recreatieschap.

Investerings

Voor 2019 staan de volgende investeringen gepland. Investerings worden geactiveerd, mits ze groter of gelijk zijn dan € 5.000. Voor de meerjaren investeringsbegroting verwijzen wij u naar de bijlage.

Investerings met economisch nut		
	Afschrijvingstermijn	Investeringsbedrag
Aanhanger	7 jaar	6.000
Speeltoestellen	10 jaar	8.000
Totaal		14.000

Investerings met maatschappelijk nut		
	Afschrijvingstermijn	Investeringsbedrag
Bruggen/steigers	15 jaar	25.000
Beschoeiingen	10 jaar	35.000
Totaal		60.000

Financiering

In 2019 heeft het Recreatieschap nog twee langlopende leningen. Naar verwachting kunnen in 2019 de verwachte investeringen gefinancierd worden uit de aanwezige liquide middelen.

Reserves

Reserves zijn middelen die onder het eigen vermogen vallen. In onderstaande tabel zijn voor 2019 per reserve de stortingen en onttrekkingen weergegeven. Voor de meerjarige stand en verloop van de reserves verwijzen wij u naar de bijlage.

Voorgesteld wordt de volgende reserves samen te voegen te weten de reserve Uitvoeringsprogramma Natuur en recreatieplan, de reserve Uitvoeringsprogramma Natuur en recreatieplan fase 2 en de reserve Gelabelde en in uitvoering zijnde projecten. Deze drie reserves hebben voornamelijk hetzelfde doel; ze fungeren als dekking voor de incidentele kosten van de uitvoering van het Natuur- en Recreatieplan. Het samenvoegen van deze reserves tot één reserve Uitvoering Natuur en recreatieplan is overzichtelijker, administratief eenvoudiger en maakt het mogelijk een betere afweging te maken. In de onderstaande tabel is nog rekening gehouden met het samenvoegen van deze reserves. Bij de vaststelling van de begroting zal hierover een apart beslispunt worden opgenomen.

Ontwikkeling reserves 2019				
	Boekwaarde 1-1-2019	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2019
Algemene Reserve	31.000			31.000
<i>Bestemmingsreserves:</i>				
Reserve Kapitaalgoederen	190.000	45.000	66.000	169.000
Reserve Gelabelde en in uitvoering zijnde projecten	193.000			193.000
Reserve Uitvoeringsprogramma Natuur- en recreatieplan	0			0
Reserve Uitvoeringsprogramma Natuur- en recreatieplan fase 2	315.000		15.000	300.000
<i>Reserves ter dekking van kapitaallasten:</i>				
BR dekking kaplasten paviljoen Streekbos	20.000		1.000	19.000
BR dekking kapitaallasten Natuur- en recreatieplan	305.000		23.000	282.000
Totaal	1.054.000	45.000	105.000	994.000

Na samenvoeging van de reserves Uitvoeringsprogramma Natuur en recreatieplan, de reserve Uitvoeringsprogramma Natuur en recreatieplan fase 2 en de reserve Gelabelde en in uitvoering zijnde projecten tot één reserve Natuur en Recreatieplan bedraagt het saldo van deze (samengevoegde) reserve per 1-1-2019 € 508.000.

Toelichting mutaties reserves:

- Reserve Kapitaalgoederen: De toevoeging betreft de jaarlijks geraamde toevoeging om de reserve op voldoende niveau te houden. De onttrekking betreft de uitgaven voor groot onderhoud conform het opgestelde beheerplan.
- Reserve Gelabelde en in uitvoering zijnde projecten: geen mutaties.
- Reserve Uitvoeringsprogramma Natuur-en recreatieplan: geen mutaties.
- Reserve Uitvoeringsprogramma Natuur-en recreatieplan fase 2: Onttrekking voor de inhuur van de beleidsmedewerker.

- BR dekking kapitaallasten paviljoen Streekbos: Onttrekking kapitaallasten.
- BR dekking afschrijvingslasten Natuur- en recreatieplan: Onttrekking afschrijvingslasten voor investeringen voortkomende uit het Uitvoeringsplan Natuur- en recreatie.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen en worden gevormd voor verplichtingen, risico's of verliezen waarvan de omvang nog onbekend is, maar wel redelijkerwijs te schatten zijn. Het recreatieschap Westfriesland heeft enkel een voorziening Dubieuze debiteuren. Voor de meerjarige stand en verloop van de voorziening verwijzen wij u naar de bijlage.

Ontwikkeling voorziening 2019				
	Boekwaarde 1-1-2019	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2019
Voorziening dubieuze debiteuren	3.000	0	0	3.000
Totaal	3.000	0	0	3.000

Meerjarenraming

In het onderstaande overzicht is de begroting 2019 inclusief de meerjarenbegroting 2020-2022 weergegeven.

Product	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
<i>Lasten</i>				
Programma 1 - Recreatieterreinen	915.000	913.000	903.000	899.000
Programma 2 - Recreatieve netwerken	51.000	51.000	62.000	62.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	261.000	261.000	246.000	246.000
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	25.000	25.000	25.000	25.000
Overhead	162.000	162.000	162.000	162.000
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totaal lasten	1.414.000	1.412.000	1.398.000	1.394.000
<i>Baten</i>				
Programma 1 - Recreatieterreinen	181.000	181.000	181.000	181.000
Programma 2 - Recreatieve netwerken	14.000	14.000	14.000	14.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	0	0	0	0
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.167.000	1.167.000	1.167.000	1.167.000
Overhead	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totaal baten	1.362.000	1.362.000	1.362.000	1.362.000
Totaal saldo van baten en lasten	-52.000	-50.000	-36.000	-32.000
Mutatie reserves				
Toevoeging reserves	45.000	45.000	45.000	45.000
Onttrekking reserves	105.000	105.000	88.000	82.000
Totaal mutaties reserves	60.000	60.000	43.000	37.000
Geraamd resultaat	8.000	10.000	7.000	5.000
	(voordeel)	(voordeel)	(voordeel)	(voordeel)

Autorisatie

In de eerder opgenomen tabel is de begroting 2019 en de meerjarenraming weergegeven. Uw algemeen bestuur autoriseert het dagelijks bestuur voor de hierboven genoemde bedragen. De begroting wordt vastgesteld door vaststelling van de totale lasten en baten.

Geprognosticeerde begin- en eindbalans 2019

Begin en eindbalans (bedragen x € 1000)	1-1-2019	31-12-2019
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiele vaste activa	1.664	1.629
Financiële vaste activa	337	333
Totaal vaste activa	2.001	1.962
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	521	400
Liquide middelen	210	210
Overlopende activa	10	10
Totaal vlottende activa	741	620
Totaal ACTIVA	2.742	2.582
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen	1.054	994
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	1.587	1.487
Totaal vaste passiva	2.641	2.481
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	70	70
Overlopende passiva	31	31
Totaal vlottende passiva	101	101
Totaal PASSIVA	2.742	2.582

Bijlagen:

- Meerjaren investeringsbegroting 2019-2022
- Stand en verloop van reserves en voorziening 2019-2022
- Overzicht baten en lasten per taakveld
- Meerjarig geprognoseerde balans

Meerjareninvesteringsbegroting 2019-2022

Investerings 2019-2022				
	2019	2020	2021	2022
Bruggen/Steigers	25.000	15.000	15.000	10.000
Beschoeiing	35.000		20.000	35.000
Gebouwen			35.000	
Speeltoestellen	8.000	8.000	10.000	10.000
Auto			15.000	
Aanhanger	6.000		7.000	
Takkenversnipperaar				37.000
Mini-graafmachine				15.000
Tractor		25.000		
Maaier		13.000		
Totaal	74.000	61.000	102.000	107.000

Stand en verloop van reserves en voorziening 2019-2022

ONTWIKKELING RESERVES 2019-2022													
	Boekwaarde 1-1-2019	Begroting 2019			Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022		
		Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2019	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2020	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Algemene Reserve	31.000			31.000			31.000			31.000			31.000
<i>Bestemmingsreserves:</i>													
Reserve Kapitaalgoederen	190.000	45.000	66.000	169.000	45.000	66.000	148.000	45.000	64.000	129.000	45.000	58.000	116.000
Reserve Gelabelde en in uitvoering zijnde projecten	193.000		0	193.000			193.000			193.000			193.000
Reserve Uitvoeringsprogramma Natuur- en recreatieplan	0			0			0			0			0
Reserve Uitvoeringsprogramma Natuur- en recreatieplan fase 2	315.000		15.000	300.000		15.000	285.000			285.000			285.000
<i>Reserves ter dekking van kapitaallasten:</i>													
BR dekking kaplasten paviljoen SB	20.000		1.000	19.000		1.000	18.000		1.000	17.000		1.000	16.000
BR dekking kapitaallasten Natuur- en recreatieplan	305.000		23.000	282.000		23.000	259.000		23.000	236.000		23.000	213.000
Totaal	1.054.000	45.000	105.000	994.000	45.000	105.000	934.000	45.000	88.000	891.000	45.000	82.000	854.000

ONTWIKKELING VOORZIENING 2019-2022													
	Boekwaarde 1-1-2019	Begroting 2019			Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022		
		Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2019	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2020	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Voorziening dubieuze debiteuren	3.000	0	0	3.000	0	0	3.000	0	0	3.000	0	0	3.000
Totaal	3.000	0	0	3.000	0	0	3.000	0	0	3.000	0	0	3.000

Overzicht baten en lasten per taakveld

Taakveldenlijst 2019		Lasten	Baten
0. Bestuur en ondersteuning			
0.4	Ondersteuning organisatie	162.000	0
0.5	Treasury	0	0
0.8	Overige baten en lasten	33.000	0
0.10	Mutaties reserves	45.000	105.000
2. Verkeer en vervoer			
2.3	Recreatieve havens	7.000	2.000
5. Sport, cultuur en recreatie			
5.7	Openbaar groen (openlucht) recreatie	1.220.000	1.359.000
Totaal		1.467.000	1.467.000

Meerjarig geprognosticeerde balans

Meerjarig geprognosticeerde balans (bedragen x € 1000)	1-1-2020	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiele vaste activa	1.629	1.706	1.700	1.643
Financiële vaste activa	333	328	323	318
Totaal vaste activa	1.962	2.034	2.023	1.961
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	400	167	0	0
Liquide middelen	210	210	232	137
Overlopende activa	10	10	23	43
Totaal vlottende activa	620	387	255	180
Totaal ACTIVA	2.582	2.421	2.278	2.141
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen Vermogen	994	934	891	854
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	1.487	1.386	1.286	1.186
Totaal vaste passiva	2.481	2.320	2.177	2.040
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	70	70	70	70
Overlopende passiva	31	31	31	31
Totaal vlottende passiva	101	101	101	101
Totaal PASSIVA	2.582	2.421	2.278	2.141

1. Vooroevers bij Medemblik (Vlietsingel, Droge Wijmers en Nesbos)	- 82 ha
2. Vooroevers bij Andijk (Andijk, Koopmanspolder)	- 23 ha
3. Streekbos	- 76 ha
4. Egboetswater	- 30 ha
5. Drachterveld	- 24 ha
6. Haven Wijdenes	- 1 ha
7. Uiterdijk Schellinkhout	- 4 ha
8. De Hulk	- 61 ha
9. De Leijen	- 11 ha

